

אמרת: „קיים שרות-בטחון שיש לו שלוש מטרות, ושלוש מטרות בלבד...“

ד. בריגוריון: לא אוכל להגיד שהם (הש.ב.) מצליחים במאה אחוז. אינני יודע אם יש באיזה מקום שהוא שמצליחים במאה אחוז, אבל זה אחד השרותים המוצלחים ביותר שלנו, ששום ממשלה מאיזה רכב שלא תהיה, לא היתה מתביישת בהם. ואני מוציא מהכלל הוה אולי קבוצה אחת קטנה אשר, בארצות שהן משמשות לה אידיאל, שם אין שרותי בטחון כנראה.

ח. לנדאו: כך הציג את עצמו.
ד. בריגוריון: הוא לא הציג את עצמו כך, חברי-הכנסת לנדאו, אתה לא אומר אמת, אולי מפני שאתה לא יודע להבחין בין הדברים. האם אתה לא תתן לקבוע (את) העובדות שאני יודע אותן?
אם אחד משניים לא אמר אמת במקרה זה, אין זה חיים לנדאו, יתכן כי הקשר בינו לבין פיקודיך אינו כה הדוק כפי שנדמה לך.
האמת היא כי עורכי העיתונים נקראו לשתי פגישות, שהתקיימו בבית סוקולוב, רחוב הקריה, תל-אביב, האחת ביום הששי, ה-3 במאי, בשעות הבוקר, והשניה ביום הרביעי, ה-8 במאי, אחרי-הצהריים.

בשתי פגישות אלה הופיע אדם שהציג את עצמו כראש שרות-הבטחון, ואחרי שמסר בישיבה הראשונה פרטים כלליים על פעולת השרות, התווכח בישיבה השנייה עם טענות העולם הזה שהתפרסמו באותו שבוע. כפי שלמד אצלך, דאג לכך שציג העולם הזה לא יהיה נוכח בשתי הישיבות, אולם העולם הזה קיבל דו"ח מלא על הדברים.

ואתו איש גם היה נוכח במסיבת-העורכים שנקראה לפני שבועיים על-ידיך, בה זיכרת על ענין הש.ב. וחזרת למעשה על טענותיו.

ד. בריגוריון: קיים שירות-בטחון שיש לו שלוש מטרות, ושלוש בלבד — — — זה לא נכון, ואתה יודע זאת. עוד נחזור לכך.

אנב, מדוע אתה מתעקש שיש לכל דבר בעולם דחאק שלוש מטרות? האם מספר זה קדוש? האם אין זה מזור שגם למיבצע סיני היו לדבריו שלוש מטרות (המתחלפות מדי פעם)? אולם זה רק דרך אנב. סלח לי.

ד. בריגוריון: אחזיל מהמטרה העיקרית, שהיא תופסת 95%, אם לא יותר, מפעולתו של השרות.

בארץ הקטנה הזאת, אינני יודע אם זו זכות או לא, קיימות רשתות-ריגול עולמיות, שמי אחריהן עומדים כוחות אדירים בעולם, עם אמצעים כבירים, וגם עם מקורות לשאוב ידיעות בתוך הארץ הזו, כאשר אין בהרבה ארצות.

לפחות חלק מהרשתות האלה קשורות לאויבים שלנו, אולי חלק גדול, ולאו דווקא מצד אחד, ויש להם כאלה שמשרתים אותם. יש להם סגל שלהם, המופיע בצורות אחרות, ואינני יכול לפרש פה יותר.

מלבד הסגל שלהם, יש להם שכירים, אבל יש להם גם כאלה המשרתים אותם לשמם, כבי יכול, לא בעד כסף בלבד. יש כאלה המשרתים אותם לגמרי לא בעד כסף, אלא באמת לשמם. הנזק והסכנה למדינה איננו שונה, אם האיש עושה זאת מטעמים אידיאולוגיים או מהטעם הזה שהוא מוכר (יש) נפשו בעד כסף.

אם זה נכון — היינו שיש במדינה אנשים המוסרים למדינות-ערב, או למדינות אחרות, סודות של המדינה, וזה מטעמים אידיאולוגיים — הרי זה ענין חמור ביותר.

איני חושב שאתה רשאי לדבר על כך בלשון רמזים. אם יש בארץ אידיאולוגיה המובילה במישרין לריגול נגד המדינה, אם יש מפלגה או חוג פוליטי מאורגן העוסק בריגול מטעמים אידיאולוגיים, חובתך היא להודיע על כך בפומבי.

איזה נימוק הגיוני יכול להיות להסתרת הדבר? האם אין הציבור רשאי וחייב לדעת זאת? יכול להיות רק טעם אחד לשתיקה: שאין שמץ של הוכחות לכך. במקרה זה זייתי מציע לחכות עד שיהיו בידך הוכחות שישכנעו את הציבור.

אנב, האם אתה כולל בדבריו גם מסירת סודות ופעולות ריגול (אמנם לא נגד מדינת ישראל) לטובת מדינה זיידותית? ואם כן, האם יודע לך שעוסקים בכך באופן-שיטתי כמה מהאנשים הקרובים ביותר דחאק לך? וד"ל.

ד. בריגוריון: חייבת המדינה, במידה שיש בידי היכולת, לסכל את ההתנכלויות האלה שלא פסקו במשך הזמן, ואינני מניח שייפסקו כל כך מהר. יכול להיות שבשעה שתוקם המדינה האידיאלית של לוחמי החרות, אז יהיה שלום עם השכנים, יהיו גבולות הי"ס טוריים, ולא יהיה צורך בשרות-בטחון.

אבל אנא רחוקים מן המשטר האידיאלי הזה בארץ ובעולם, וגם רחוקים מאד מהשלטון של שופרי-החרות. קיימות רשתות (ריגול) כאלה, ולצדדי הגדול' אנו שונים מכל המדינות בעולם בענין זה, כי לא יודע לי מדינה שהיא מוקפת מכל עבריה אויבים, לא רק אויבים המתנכלים באיזה שטח שלה או זכות שלה, אלא בעצם קיומה.

חלק גדול מאד של רשתות-ריגול הן גם ממילא רשתות-ריגול למען ארצות אלה, אבל גם בלי זה — הן מסוכנות. יש לסכל את פעולותיהן, ויש לקיים שרות-בטחון, והוא קיים, והוא במידה רבה מאד, לפי מיטב ידיעתי, מצליח בעבודתו.

יתכן מאד — אבל מי יודע זאת, חוץ ממך? בשטח אחד, הנתון לביקורת פשוטה יותר, שטח מניעת המחחרות ופעולות-הטרור במדינה, לא הוכיח השרות יעילות רבה, כפי שעוד ניחח בהמשך.

ביחס ליעילות, אפשר להאמין לך או לא להאמין לך. לפני שנחליט, עלינו לקחת בחשבון שאין לך מושג במקצוע החקירות, מקצוע שלפי מיטב ידיעתי לא התמחית בן מעולם. יתר על כן, לאדם עסוק כמותך, המחזיק את ידיו בכל עניני המדינה, ההסתדרות והמפלגה, לא יכול להיות כבלל פנאי לקבל מושג ברור על פעולות השרות. אם השרות באמת יעיל נגד הריגול, מגיעה לו על כך ברכה וחודה, אבל, כאמור, מי יודע?

ד. בריגוריון: — — — והוא הצליח לסכל הרבה מעשים, ביחוד בימים קשים וחמורים, ולא מעט אנשים, ביניהם אנשים המכורים בעד כסף ואנשים שמשרתים מתוך טעמים אידיאולוגיים, מתירו למשפט. לא כל המשפטים היו פומביים, מטעמים אשר אלה שבאמת חרדים לעניני הבטחון, ואין זו סיסמת-רימה, יבינו דבר זה — — —

מדוע? כאדם שבניגוד לך היה פעם חוקר מקצועי ולמד את יסודות מקצוע החקירה, איני יכול להצטרף לדעתך בענין זה.

בכל משפט ריגול, צריכים חלקים מסויימים להישמר בסוד, כדי למנוע גילוי סוכנים, מודיעים ושיטות-הפעולה. כך נהוג בכל העולם. אולם לא יודע לי אף על ארץ דמוקרטית אחת בעולם בה נשמר עצם קיום המשפטים בסוד.

אני מתחבט באמת למצוא סיבה הגיונית כל שהיא לשמירת משפטים כאלה בסוד, אלא אם כן נתגלה ריגול לטובת מדינה זיידותית שלא רוצים לריב עמה, או שהנאשמים באים מחוגים של אנשי-שלומנו. אחרת מדובר כאן פשוט בפסיכולוגיה של ימי ה"הגנה" שאבד עליה הכלת.

ד. בריגוריון: — — — ולפעמים לא רצו שמשפטים אלה יהיו פומביים, אבל היו גם משפטים פומביים בענין זה.

אם מפא"רים ביותר. עד כמה שזכור לי, היו רק שלושה מקרים כאלה — פרט למקרים אומללים של ילדים ערביים שעברו את הגבול מטעמים אישיים וכלכליים, נחקרו על-ידי הלגיון והחוזרו, או למקרים של מסתננים.

שלושת המקרים הידועים נוגעים שלושתם לפסיכופאטים: שאשקה פוליטרוק, מיסים האנאן והעציר המופרע המכנה עצמו אוליבר מק'לין. הפרשה הרצינית הידועה היחידה נוגעת לפרשת טוביאנסקי — ושם אתה בעצמך הצהרת, ללא משפט, שהנאשם לא היה אשם. עד היום, לא הובאה שום אשמה פומבית נגד אדם שריגל מטעמים אידיאולוגיים. כך שכאן אין בינתים במה להתפאר.

ד. בריגוריון: — — — והוא הצליח לסכל הרבה מעשים, ביחוד בימים קשים וחמורים, ולא מעט אנשים, ביניהם אנשים המכורים בעד כסף ואנשים שמשרתים מתוך טעמים אידיאולוגיים, מתירו למשפט. לא כל המשפטים היו פומביים, מטעמים אשר אלה שבאמת חרדים לעניני הבטחון, ואין זו סיסמת-רימה, יבינו דבר זה — — —

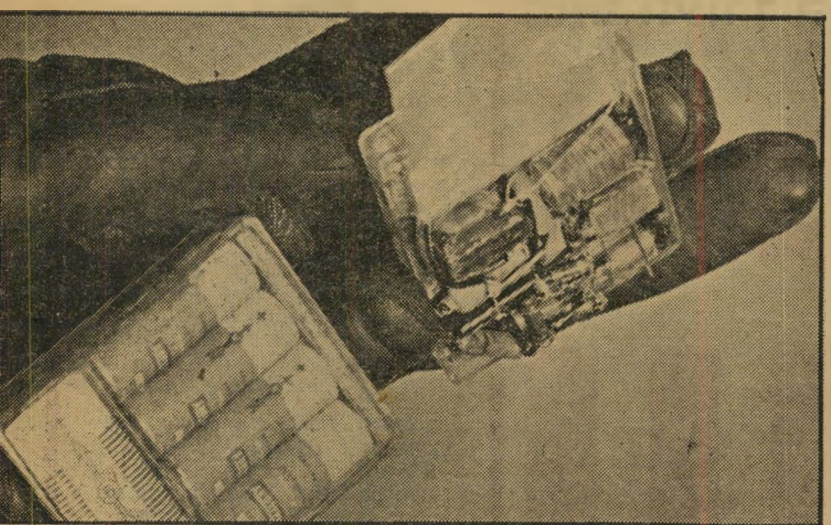
מדוע? כאדם שבניגוד לך היה פעם חוקר מקצועי ולמד את יסודות מקצוע החקירה, איני יכול להצטרף לדעתך בענין זה.

בכל משפט ריגול, צריכים חלקים מסויימים להישמר בסוד, כדי למנוע גילוי סוכנים, מודיעים ושיטות-הפעולה. כך נהוג בכל העולם. אולם לא יודע לי אף על ארץ דמוקרטית אחת בעולם בה נשמר עצם קיום המשפטים בסוד.

אני מתחבט באמת למצוא סיבה הגיונית כל שהיא לשמירת משפטים כאלה בסוד, אלא אם כן נתגלה ריגול לטובת מדינה זיידותית שלא רוצים לריב עמה, או שהנאשמים באים מחוגים של אנשי-שלומנו. אחרת מדובר כאן פשוט בפסיכולוגיה של ימי ה"הגנה" שאבד עליה הכלת.

ד. בריגוריון: — — — והוא הצליח לסכל הרבה מעשים, ביחוד בימים קשים וחמורים, ולא מעט אנשים, ביניהם אנשים המכורים בעד כסף ואנשים שמשרתים מתוך טעמים אידיאולוגיים, מתירו למשפט. לא כל המשפטים היו פומביים, מטעמים אשר אלה שבאמת חרדים לעניני הבטחון, ואין זו סיסמת-רימה, יבינו דבר זה — — —

מכשיר ההאזנה שהוטמן בשולחו

מכשיר-ההאזנה שעורר בשעתו סערה, מוחזק בידי האיש שגילה אותו, הלוכד כפפות. מכשירים אחרים נמצאו בדירות חברי-הכנסת של המפלגה הקומוניסטית, וכן בדירתו של ח"כ טופיק טובי.

מדוע אינך מגלה, למשל, מניין בא רבע מיליון הלירות שהושקעו עד כה בכסאון העכור שתפקידו היחיד הוא לפרסם תזמור מגעיל המסופק לו (כתוב ומוכן) על-ידי סוכני שרות-הבטחון?

ד. בריגוריון: אני רוצה להגיד לחברים — טוב שהעם ישמע — יש הרבה אנשים אשר עושים שרותים כאלה לרשתות-ריגול שלא מדעת, תוך שיחת-רעים, תוך טעוה בצוואת, על-ידי זה שמזמנים לשיחת-רעים, והרשתות האלה יודעות את מי להזמין. ישנם אובייקטים מסויימים — או כפי שאומרים אצלנו בצבא: יעדים מסויימים — שהריגול להוט אחריהם.

לא אמנה את כולם, אבל אחד אני יכול לציין, כי זה לא סוד צבאי, וזה כל מה שנעשה בצבא-הגנה לישראל. אבל לא רק צה"ל. יש בארץ מוסדות חשובים מאד לבטחונה ולהתפתחותה של המדינה, שהם מאד להוטים לדעת מה נעשה שם, ומי העוסקים, ומה הפעולות.

ונעשות פעולות כאלה לא על-ידי מרגלים בלבד, אלא על-ידי זה שמזמנים אנשים לשיחה, לארוחה, משוחחים איתם, מדברים על עניני מדע ועל בעיות מבעיות שונות, ועל-ידי זה רוצים לשאוב ידיעות.

אני אומר זאת למען האנשים, שהם לא מדעת נקלעים ברשת כזאת, ולפעמים מוסרים בלי זדון ידיעות חיוניות, שיעשו להיחזק, ושלא לכל זממין ולא לכל ידיו הם צריכים לספר מה הם יודעים, אם כי זה לא בשטח צבאי טהור בלבד — — —

טוב מאד ויפה מאד, אלה באמת דברים של טעם, שהיה צורך לומר אותם. אולם למה דחאק בוויכוח זה? מה זה נוגע לענין העומד על סדר-היום?

אם לדעתך יש צורך באזהרה כזאת, הוכחות בידך לקרוא לאנשי שרות-השידור, שנתונים ממילא למרותך, ולשדר את הדברים ברדיו. אולי היה כדאי יותר להזהיר אישית את האנשים הנוגעים בדבר עצמם, שהרי — לדברייך — אין להם מושג שהם מגלים סודות, או שבן-שיחתם הוא מרגל. במקרה כזה היה כדאי שיופיע אצלם איש הש.ב. ויתן להם רמז ידידותי.

אולם כנאום זה מעוררת פיסקה זו את הרושם שאתה נוקט כאן בשיטה האופיינית לך — להכניס לויכוח ענינים שאינם עומדים לויכוח, כדי לבלבל את היוצרות ולהסיח את הדברים מן העיקר.

ד. בריגוריון: — — — והוא הצליח לסכל הרבה מעשים, ביחוד בימים קשים וחמורים, ולא מעט אנשים, ביניהם אנשים המכורים בעד כסף ואנשים שמשרתים מתוך טעמים אידיאולוגיים, מתירו למשפט. לא כל המשפטים היו פומביים, מטעמים אשר אלה שבאמת חרדים לעניני הבטחון, ואין זו סיסמת-רימה, יבינו דבר זה — — —

זה לא נכון, ואתה יודע זאת היטב. לשרות הבטחון ישנה מטרות רביעית